

6

Tillfälligt beslut gällande
vårdkontakter på distans
med anledning av Covid-
19

HSN 2020-1564

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Malin Emond

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-26

HSN 2020-1564

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Tillfälligt beslut gällande vårdkontakter på distans med anledning av Covid-19

Ärendebeskrivning

Tidsbegränsat beslut gällande vårdkontakter på distans till och med augusti 2021 med anledning av Covid 19. Beslutet innebär justeringar i vissa avtal, inom specialiserad vård, med vårdgivare för att begränsa smittspridningen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tidsbegränsade justeringar i avtal avseende vårdkontakter på distans, som framgår av hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, godkänns och gäller under perioden 2021-01-01 till och med 2021-08-31.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

För att minska smittspridningen av Covid-19 och minska omfattningen av konsekvenserna för befolkningens hälsa har hälso- och sjukvårdsnämnden tidigare fattat tidsbegränsade beslut (HSN 2020-0666) med syfte att ge vårdgivare möjlighet att erbjuda vård på distans istället för genom ett fysiskt mottagningsbesök. Besluten har bland annat inneburit att ersättningsnivåer för vårdkontakter på distans tillfälligt justerats och att begränsningar i avtal avseende vårdkontakter på distans tillfälligt avskaffats, såsom exempelvis takkonstruktioner.

Överväganden

Mot bakgrund av att Covid-19 pandemin bedöms pågå under ytterligare en tid anser förvaltningen att det är fortsatt angeläget att Region Stockholm verkar för att vårdkontakter sker på distans. För att säkerställa denna utveckling föreslår förvaltningen att ett nytt beslut fattas om att tillåta vårdkontakter på distans i nedan beskrivna avtal. Avtalen avser specialiserad vård och är upphandlade både som vårdval, Lagen om valfrihet (LOV), LOU-upphandlade avtal, Lagen om offentlig upphandling (LOU), samt avtal slutna med vårdgivare i egen regi.

Förslagen i detta tjänsteutlåtande är tidsbegränsade och innebär tillägg eller ändrade villkor utöver respektive vårdområdes ordinarie avtal.

Enligt nuvarande regelverk ska en vårdkontakt per distans rapporteras om vården som ges motsvarar ett fysiskt besök, se Regelverket för rapportering av vårdkontakter på Vårdgivarguiden. Detta regelverk gäller för den vård på distans som kommer att utföras med anledning av de tillägg eller ändringar som nu föreslås.

Följande avtal som upphandlats enligt LOU omfattas av beslutet:

- Kardiologi
- Gastroenterologi
- Kirurgi
- Avancerad fotkirurgi
- Plastikkirurgi
- Internmedicin och kirurgi

För avtal som upphandlats enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling, (LOU), gäller som huvudregel att avtalet inte får ändras. Det finns dock ett antal undantag från denna huvudregel. Mot bakgrund av riskerna för spridning av det nya coronaviruset och de konsekvenser detta riskerar att medföra för såväl patienter som för hälso- och sjukvårdsverksamheten i övrigt bedöms det finnas grund för att företa nedan föreslagna tillägg till eller ändringar i de av Region Stockholms avtal inom ovan angivna vårdområden som upphandlats enligt LOU. Under rådande omständigheter bedöms det föreligga synnerliga skäl för direktupphandling enligt 19 kap LOU.

Följande avtal som upphandlats enligt LOV omfattas av beslutet:

- Öron- näs- och halssjukdomar

- Hudsjukvård
- Urologi
- Gynekologi
- Allergologi
- Neurologi
- Ögonsjukvård
- Ryggkirurgi
- Ortopedi och handkirurgi
- Höft- och knäprotesoperationer
- Förlossning

Följande direktavtal med vårdgivare i egen regi omfattas av beslutet:

- Överviktscentrum

Ersättningen utgår endast för yrkeskategori läkare med undantag från tilläggsuppdrag uroterapi inom vårdval specialiserad urologi och vårdval specialiserad gynekologi. I de fall där det i ordinarie avtal ges ersättning för distanskontakter för övriga yrkeskategorier, eller om ersättning är avtalad i ordinarie avtal som överstiger 650 kr, kvarstår ersättningen för dessa enligt ursprungligt avtal. För att säkerställa kostnadskontroll är det viktigt att samtliga vårdkontakter på distans ersätter och motsvarar fysiska besök.

Under den tidsperiod som de tillfälliga förändringarna avseende vårdkontakter på distans har gällt, har förvaltningen kunnat se att andelen vårdkontakter på distans ökat inom samtliga vårdval och LOU-upphandlade avtal med i snitt sex procent jämfört med 2019. Det finns dock stora variationer både mellan vårdgivarna och mellan de olika vårdområdena. Majoriteten av alla vårdkontakter på distans sker via telefon. Förvaltningen avser fortsätta analysera användningen av vårdkontakter på distans i syfte att få en ökad förståelse för vilken typ av vård som är möjlig att ge på distans inom den specialiserade vården. Det är viktigt att även vården på distans är kvalitativ och inte driver upp antalet vårdkontakter. För att öka kunskapen om vårdkontakter på distans uppmanas vårdgivarna framöver rapportera om vårdkontakten på distans avser ett nybesök (KVÅ-kod UX001 Nybesök) samt för besöket övriga relevanta åtgärds-koder enligt gällande regelverk och anvisningar för kodning av vårdkontakter. Förvaltningen vill öka dialogen med vårdgivarna om hur vårdkontakter på distans används inom den specialiserade vården.

Förvaltningen föreslår en ersättning om 650 kr per rapporterad vårdkontakt på distans och ersättningen gäller oavsett om vårdkontakten

sker per telefon eller video. Ersättningen gäller från och med 1 januari 2021 till och med 31 augusti 2021.

Utifrån den uppföljning som förvaltningen gjort under hösten 2020 är bedömningen att vårdkontakter på distans inom den specialiserade vården generellt ersätter ett lättare fysiskt besök men att vårdkontakten inte är lika resurskrävande som de fysiska besök som finns avtalade inom vårdval och LOU-upphandlade avtal.

Generellt om distanskontakter inom alla berörda vårdområden

En distanskontakt ska ersätta ett fysiskt besök i enlighet med ordinarie kriterier för vad som utgör en vårdkontakt enligt gällande regelverk för rapportering av vårdkontakter.

De vårdkontakter som sker på distans ska rapporteras med besökstyp 9 Distanskontakt. Rapportering av vårdkontakter som sker på distans är obligatoriskt oavsett om ersättning utgår för dessa eller inte. De administrativa krav som enligt avtalen gäller för rapportering av vårdkontakter förändras därmed inte med anledning av tilläggen eller ändringarna om distansersättning som görs i avtalen.

Vårdgivaren ska ansvara för att distanskontakter sker i enlighet med de krav på säkerhet som föreligger.

Med undantag för de ändringar och tillägg som anges ovan, ska villkoren i avtalen fortsätta att gälla i oförändrat skick.

Ekonomiska konsekvenser

Under perioden januari till och med augusti 2020 genomfördes 124 125 vårdkontakter på distans hos de vårdgivare som omfattas av detta beslut. Om antalet vårdkontakter på distans blir samma för 2021 skulle den föreslagna ersättningen, om 650 kr per vårdkontakt på distans, innebära att kostnaden för perioden januari till och med augusti 2021 kommer att uppgå till 80 miljoner kronor. Till skillnad mot tidigare ersättningsnivå, om 800 kr per vårdkontakt på distans, innebär den föreslagna reducerade ersättningsnivån en besparing på 19 miljoner kronor jämfört med kostnaderna för 2020.

Utifrån regionens ekonomiska förutsättningar inför 2021 behöver förvaltningen se över och minska kostnaderna, vilket ska vägas mot pandemins utveckling. Därför föreslår förvaltningen att vårdgivare

verksam inom vårdval och LOU-upphandlade avtal ges fortsatt möjlighet att erbjuda vårdkontakter på distans till en reducerad ersättning jämfört med tidigare tillfälliga beslut.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Syftet med föreslagna förlängningar är att minska smittspridningen mellan patienter och risken att föra in smittan i sjukvården. Att minska dessa risker torde vara positivt för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Att vårdgivare får bättre förutsättningar att erbjuda vårdkontakter per distans bedöms innebära att fler personer i länet erbjuds möjligheter till vård vilket under rådande omständigheter bedöms få positiva konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Att fler vårdkontakter sker på distans minskar resandet och väntas därmed få positiva konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Vårdgivare möter under föreslagna period förändrade förutsättningar att erbjuda vårdkontakt på distans. Rapportering av vårdkontakter för utförd vård är obligatorisk och ersättning för vårdkontakter per distans utgår från denna rapportering, där så är möjligt. Detta för att inte öka administrationen för vårdgivare.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten